

őri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.I.64/2017/8. szám

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2017. december 12. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérlete és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott neve és társa ellen indult büntető ügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2017. évi április hó 20. napján kihirdetett 7.B.17/2016/31. számú **ítéletét** megváltoztatja, I.r. vádlott terhére rótt bűncselekmény törvényhelye a Btk.164.§./1/ bekezdés, /8/ bekezdés I. fordulata. II.r. vádlott a terhére rótt bűncselekményt társtettesként követte el.

Az első fokú eljárás befejezéséig felmerült, összesen 106.915.- /Egyszázhaty-ezer-kilencszáztizenöt/ bűnügyi költség, melyből az I.r. vádlott által fizetendő költség összege 101.992.- /Egyszázegy-ezer-kilencszázkilencvenkettő/ Ft.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 15.875.- /Tizenötezer-nyolcszázhaty-ezt/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyet I.rendű vádlott neve I.r. vádlott köteles felhívásra az államnak megfizetni.

I n d o k o l á s :

A Székesfehérvári Törvényszék I.rendű vádlott neve I.r. vádlottat testi sértés büntette kísérletében /Btk.164.§./3/ bekezdés /8/ bekezdés I. fordulat, és Btk.10.§./, II.r.vádlottat garázdaság vétségében / Btk.339.§./1/ bekezdése/ mondta ki bűnösnek.

Ezért I.r. vádlottat, mint többszörös visszaesőt 4 év fegyházban letöltendő szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra ítélte, és megállapította, hogy az I.r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, míg II.r. vádlottat 1 évre próbára bocsátotta. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt és a Székesfehérvári Törvényszéken Bj.135/2016. szám alatt tárgnyilvántartásba vett bűnjelekről oly módon, hogy azok lefoglalását megszüntette és az 1-2. sorszám alatti bűnjeleket megsemmisíteni rendelte, míg a 3. sorszám alatti kést elkobozta. Az eljárás során felmerült 101.915.- Ft bűnügyi költségből I.rendű vádlott neve I.r. vádlottat 96.915.- Ft., I-II.r. vádlottakat egyetemlegesen 4.923.- Ft bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

Az első fokú ítélet ellen I.rendű vádlott neve I.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, II.rendű vádlott neve II.r. vádlott és védője - a jognyilatkozatuk megtételére nyitva álló törvényes határidőn belül - felmentésre irányulóan jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség Bf.171/2017/1. számú átirata szerint a törvényszék az ügyfelfederítési kötelezettségének eleget tett, a büntetőeljárási szabályok betartásával lefolytatott

bizonyítási eljárás eredményeképpen megalapozott tényállást állapított meg, amelynek a Be.352.§./1/ bekezdés a./ pontjára figyelemmel az iratok tartalma alapján öt ponton történő pontosítását, illetve kiegészítését tartotta szükségesnek. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az I.r. vádlott büntetett előéletére vonatkozó 1.pontbeli elítélés jogerőre emelkedésének dátumát 2010.szeptember 21.napjára helyesbítse, és egészítse ki azzal, hogy az ítélet 3. oldalán felsorolt erőszakos bűncselekményeket I.r.vádlott többszörös visszaesőként követte el; a tényállásban több helyen is tévesen rögzítette az elsőfokú bíróság azt, hogy I.r. vádlott, és a cselekménysornál jelenlévő **A.A.** testvérek, ezért azt annyiban helyesbítse, hogy **A.A.** nem a vádlott testvére, hanem az unokaöccse; mellőzze az ítéleti tényállásból azon téves megállapítást, miszerint I.r.vádlott a rendőri egység helyszínre érkezése ellenére továbbra is támadólag lépett fel; a tényállást pontosítsa azzal, hogy **A.A.**, miután I.r. vádlott a kést belecsúsztotta a nadrágjába, egy közeli tujához félrevonult, majd a bokájához csúszott kést az út túloldalán lévő, szám alatti családi ház utcafronti kerítésének belső oldalára dobta át; illetve a tényállást egészítse a II.r. vádlott által elszenvedett sérülés vonatkozásában azzal, hogy az olyan mély volt, hogy nem csupán a bőrfelszín, hanem az izom varratát is igényelte.

Indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság az ítéleti tényállásból a jogi indokolás körébe tartozó azon megállapítást, miszerint „az I.r. vádlott tudata legalább a belenyugvás szintjén átfogta magatartása lehetséges következményeit”. az ítélet indokolásába helyezze át.

A vádhatóság képviselője - az érdemi felülbírálat akadályt nem képező - indokolási kötelezettség kisebb fokú megsértéseként jelölte meg, hogy míg a konfliktus kirobbanásához vezető körülmények kapcsán azt rögzítette, hogy **B.B.** tanúvallomása alátámasztotta a II.r. vádlott vallomását /ítélet 6. oldal/, addig a II.r. vádlott cselekményének értékelése tekintetében azért nem fogadta el ugyanezen tanú vallomását, mivel II.r. vádlottnak a vádbeli időszakban a barátnője volt, később pedig az élettársa lett, így tőle elfogulatlan vallomás nyilvánvalóan nem várható /ítélet 10. oldal 2 bekezdés/.

A továbbiakban rámutatott arra, hogy a megalapozott tényállásból okszerű volt a vádlottak büntetőjogi felelősségére vont következtetés, az I.r. vádlott által megvalósított bűncselekmény minősítése azonban az ügyészi álláspont szerint téves, az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokból helytelen következtetést vont le. Ehhez fűzött jogi érvelése szerint I.r. vádlott hirtelen akaratelhatározásból, a dulakodás hevében vette elő az összecsukható kését, egy pillanat alatt célzottan cselekedett, támadása közvetlenül a II.r. vádlott életfontosságú szervét érte. A nyak az emberi testnek olyan része, amelyen anatómiailag létfontosságú nagyerek húzódnak, így ezen testtájékon a hétköznapi élettapasztalat szerint is bármilyen sérülés okozhat életveszéllyel súlyosabb, akár halálos kimenetelű eredményt. Ez a tény, valamint az elkövetési eszköz jellege, a sérülés mélysége, az alkalmazott erőbehatás mértéke összességében azt támasztja alá, hogy I.r. vádlott nem csupán az életveszélyes testi sérülés, hanem a halálos eredmény lehetőségével is tisztában volt, annak lehetséges bekövetkezésébe belenyugodva cselekedett. Ezért I.r. vádlott nem az ítélet szerinti életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérletét, hanem a Btk.160.§./1/ bekezdésében meghatározott és aszerint minősülő emberölés büntettének a Btk.10.§./1/ bekezdés szerinti kísérletét valósította meg. A cselekmény kísérleti szakban maradása pedig annyiban pontosítandó, hogy a kísérlet befejezett volt, de távoli maradt. A büntetéskiszabási körülmények köréből mellőzni indítványozta az I.r. vádlott a cselekménykori ittasságát, mivel az az ő esetében nem volt hangsúlyosan megállapítható, ugyanakkor mindkét vádlott terhére súlyosító körülményként kérte értékelni a hasonló jellegű cselekmények elszaporodottságát.

Mindezekre figyelemmel, összegzésként a Be.372.§(2)bekezdése alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a tényállás fentiek szerinti korrekcióját, és I.r. vádlott bűnösségének a Btk.160.§./1/ bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő emberölés büntette kísérletében történő megállapítását indítványozta a Btk.10.§./1/ bekezdésére is figyelemmel.

A fellebbviteli nyilvános ülésen megtartott perbeszédében I.rendű vádlott neve I.r.vádlott védője fenntartotta az első fokú ítélet ellen bejelentett fellebbezésének irányultságát. Elsődlegesen I.r.vádlott vallomása alapján eltérő tényállás megállapítását, és I.r. vádlott felmentését, másodlagosan - arra hivatkozással, hogy a bekövetkezett eredményre figyelemmel a kiszabott büntetés eltúlzottan súlyos-, a büntetés enyhítését kérte.

II.rendű vádlott neve II.r. vádlott védője a nyilvános ülésen kifejtette, hogy az első fokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le, egyetlen körülmény tekintetében azonban a tényállás részben iratellenes megállapítást tartalmaz, részben pedig a bíróság tényből tényre helytelen következtetést vont le, így a Be.351.§./2/ bekezdés c./ pontja alapján megalapozatlan, ezen megalapozatlanság azonban az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető. Hivatkozott a BH.1973.275. eseti döntés azon megállapítására, miszerint a becsületsértő kifejezések használata nem alkalmas a garázdaság megvalósítására. Annak hangsúlyozása mellett, hogy a fellebbezési eljárásban nincs lehetőség a bizonyítékok felülmérlegelésére, sérelmezte, hogy az első fokú bíróság annak ellenére **A.A.** tanúvallomására alapította az ítéleti tényállást, hogy az ítéletében több helyen is rögzítette a tanú ügybeni elfogultságát, és vallomásaiban mutatkozó súlyos ellentmondásokat. Kiemelte, hogy **C.C.**-nak az elsőfokú bíróság által elfogadott tanúvallomása nem támasztja alá II.r. vádlott provokatív magatartását, és iratellenesnek minősítette az első fokú bíróság mérlegelésében, hogy **D.D.**, **E.E.** és **F.F.** tanúvallomását terhelő, és II.r.vádlott bűnösségének irányába ható bizonyítékként kezelte annak ellenére, hogy nem voltak jelen a vádbeli eseményeknél, csak később érték a helyszínre. Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság önkényesen ragadott ki momentumokat **B.B.**, a vádlott élettársának vallomásából, és azokat elfogadta, míg a tanú vallomásának más részeit elvetette.

Végindítványában összegzőként az első fokú ítélet megváltoztatását, II.r. vádlott vonatkozásában a jogos védelmi helyzet megállapítását, és büntethetőséget kizáró ok folytán II.r. vádlott felmentését kérte.

A fellebbviteli nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a fellebbviteli főügyész képviselője az írásbeli indítványával egyezően ismertette a másodfokú ügyészi álláspontot, köztük az ítéleti tényállás pontosítására és kiegészítésére irányuló ügyészi indítványt. Az I.r.vádlott büntetőjogi felelősségével összefüggésben kitért arra, hogy több eseti döntés támasztja alá, hogy a késsel nyakat ért támadás esetében a cselekmény emberölés büntette kísérletének minősülhet. Fenntartotta az eltérő minősítésre irányuló ügyészi indítványt, arra hivatkozással, hogy I.r. vádlott késsel támadott egy olyan testrészt, II.r. vádlott nyakát, amely halálos sérülés okozására is alkalmas, és a súlyosabb eredmény bekövetkezésének tudatában cselekedett, ezért emberölés büntetettének kísérlete a bűncselekmény helyes minősítése.

Kifejtette továbbá, hogy ügyészi fellebbezés hiányában a súlyosítási tilalom beállt, ezért a büntetés súlyosítására nincs törvényes lehetőség, miután azonban a cselekmény kísérlete befejezett, azonban távoli kísérletnek minősül, így az első fokú bíróság által kiszabott büntetés az enyhítő szakasz alkalmazásával törvényesnek tekinthető. Reflektálva a II.r. vádlott védőjének végindítványára és perbeszédében előadottakra, hangsúlyozta, hogy mindkét vádlott a jogtalanság talaján mozgott a cselekmény elkövetésekor, és nem a szóbeli inzultus, provokáció, hanem a kölcsönös lökdösődés, ami megalapozza a garázdaság vétségében a II.r.vádlott bűnösségét. Végindítványa a tényállás helyesbítésére, az I.r. vádlott terhére megállapított cselekmény minősítésének megváltoztatására, egyebekben az első fokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A másodfokú bíróság az I.r.vádlott cselekményének eltérő minősítésére irányuló ügyészi indítványt és a védelmi fellebbezéseket is minden irányban alaptalannak találta.

A bejelentett fellebbezésekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 361. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen teljes terjedelmében felülbírált a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján, amely a bírósági eljárás törvényességének és az ítélet megalapozottságának vizsgálatán kívül kiterjedt a nyomozati eljárásra, a bizonyítékok beszerzésének törvényességére is. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat túlnyomó részben megtartva, megfelelő körben és törvényesen folytatta le a bizonyítási eljárást, azonban a felülbírálatot nem akadályozó, relatív hatályú eljárási szabálysértést valósított meg azzal a mulasztással, hogy a 2016.december 6-napján megtartott tárgyaláson (14.számú jegyzőkönyv) nem ismertetette a korábbi tárgyalási jegyzőkönyv anyagát, és nem is nyilatkoztatta az ügyészt, a vádlottakat és védőket, hogy kéri-e annak ismertetését, megsértve ezzel a Be. 287. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezést. A tárgyalási jegyzőkönyv ismertetésével nem tekinthető azonos értékűnek, hogy a jegyzőkönyvnek az ügyész és védők részére történő kiadása megtörtént, illetve a 14.számú jegyzőkönyvben az is rögzítést nyert, hogy az előző tárgyalási jegyzőkönyvvel kapcsolatban észrevétel nem érkezett. A jegyzőkönyv kérelemre történő ismertetése ugyanis a tárgyalás folytonosságát hivatott biztosítani, továbbá a vádlottak részére is biztosítani kell a tárgyalás legutóbbi részéről készült jegyzőkönyv megismerhetőségét, és észrevételezési joguk gyakorlását. Észlelte továbbá a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztott formálisan rendelkezni I.r.vádlott és védője által előterjesztett (bírósági iratok 15., 18.sorszám), másik igazságügyi orvosszakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítvány elutasításáról, és az ítéletben is csak **G.G.** rendőr tanú kihallgatásának mellőzése vonatkozásában tett eleget a bizonyítási indítványok elutasítása tekintetében fennálló indokolási kötelezettségének (Be. 258. § (3) bekezdés *f*) pont). A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban nem szükséges további bizonyítás felvétele, és az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a másik szakértő kirendelésére irányuló védelmi indítványnak nem adott helyt. Önmagában az, hogy az I.r.vádlott vitatja az igazságügyi orvosszakértő megállapításait, nem alapozza meg másik szakértő perbevonását (Be.111.§). A szakértői vélemény és a szakértő tárgyaláson tett nyilatkozata (8.sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 21-23.oldal) nem volt hiányos, ellentmondásos vagy homályos, azzal kapcsolatosan aggályok nem merültek fel a másodfokú bíróságban sem. A rendelkezésre álló iratokból ugyanakkor azt a következtetést kellett levonni, hogy a fentebb részletezett mulasztások csak relatív jellegű eljárási szabálysértést valósítanak meg, az eljárás lefolytatására és az ügy érdemére nem hatottak ki, csak formális hibáknak tekinthetők. Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság eljárása során nem észlelt olyan perrendi szabálysértést, mulasztást vagy megalapozottsági hibát, amely akadályát képezte volna az ítélet másodfokú érdemi felülbírálatának.

Az elsőfokú bíróság a megfelelő körben eleget tett a Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségének. A tényállás alapos és hiánytalan felderítése érdekében az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges bizonyítást felvette, a szükséges és lehetséges bizonyítékokat beszerezte, és a törvényesen beszerzett bizonyítékokat teljes körűen a tárgyalás részévé tette, így azok a felülbírálatnál is figyelembe vehetőek voltak a másodfokú bíróság számára.

A bizonyítékok helyes és okszerű értékelésével nagyjából megalapozott, a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hibáktól mentes tényállást állapított meg, amelyet a másodfokú bíróság az iratok alapján a fellebbviteli főügyészség indítványában foglaltak szerint a Be. 352. § (1) bekezdés *a*) pontja alkalmazásával annyiban egészít ki, hogy

- a személyi körülményeknek I.r. vádlott büntetett előéletére vonatkozó részében az 1.pontban megjelölt határozat, a Marcali Városi Bíróság 5.B.63/2009/49.számú ítélete a Somogy Megyei Bíróság 2.Bf.442/2010/5. számú ítélete folytán helyesen, 2010. szeptember 21.napján emelkedett jogerőre, és I.r.vádlott az ítélet 3. oldalán felsorolt mindhárom korábbi erőszakos bűncselekményt többszörös visszaesőként követte el (I.r.vádlott erkölcsi bizonyítványa alapján),

-a tényállásban I.r.vádltott és A.A. tanú rokoni kapcsolatára több helyen /3. oldal második fele, 4. oldal első bekezdése/ tévesen rögzített megállapítást annyiban helyesbíti, hogy a cselekménysornál jelenlévő A.A. tanú nem a vádltott testvére, hanem az unokaöccse /nyom. iratok 93. és 100. oldal, A.A. tanúvallomása, 187. oldal, I.rendű vádltott neve vallomása, és 8. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. és 17. oldal/,

- az ítélet 4. oldalának 3. bekezdésében iratellenes az elsőfokú bíróság azon megállapítása, miszerint „a rendőri egység helyszínre érkezése ellenére továbbra is támadólag lépett fel I.rendű vádltott neve I.r. vádltott”, ezért azt a tényállásból mellőzi /E.E. tanúvallomása, nyom. iratok 137. oldal, illetőleg annak ellentmond az ítéleti tényállás következő mondata is /,

- a tényállást annyiban pontosítja, hogy A.A., miután I.r. vádltott a kést belecsúsztatta a nadrágjába, egy közeli tujához félrevonult, majd a bokájához csúszott kést az út túloldalán lévő családi ház utcafronti kerítésének belső oldalára dobta át / A.A. tanúvallomása, nyom. iratok 95-97. oldal, jegyzőkönyv szemle megtartásáról 41. oldal /,

- II.rendű vádltott neve II.r. vádltott által elszenvedett sérülés olyan mély volt, hogy nem csupán a bőrfelszín, hanem az izom varratát is igényelte /nyomozati iratok 110. oldal, H.H. tanúvallomása, 8. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 22. oldal, elsőfokú bíróság ítéletének indokolása 8. oldal 4. bekezdés /,

- az ítéleti tényállásból mellőzi, egyben az ítélet indokolásába helyezi át „az I.r. vádltott tudata legalább a belenyugvás szintjén átfogta magatartása lehetséges következményeit” /itélet 4. oldal 2. bekezdés/ szövegrészt, mivel az nem az ítéleti tényállás, hanem a jogi indokolás körébe tartozó megállapítás.

Az így kiegészített tényállás már megalapozott, felülbírálatra alkalmas, így a Be. 352. §-ának (2) bekezdésében írtak szerint irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

A törvényszék mérlegeléssel állapította meg a tényállást. A bizonyítékokat teljes körűen számba vette, a vádltotti vallomásokat külön-külön és együtt is értékelte, illetve összevetette a bizonyítási eljárás eredményeként feltárt, az ügyben beszerzett valamennyi releváns bizonyítékkal, így a tanúvallomásokkal, a szemléről készült jegyzőkönyvben és rendőri feljegyzésben, jelentésben foglaltakkal, a bűnjeljegyzék adataival, valamint II.r.vádltott sérüléséről és annak ellátásáról készült orvosi iratokkal, az igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításaival, és a szakértő tárgyaláson tett nyilatkozatával. A bizonyítékok értékelésén keresztül részletes, és a másodfokú bíróság számára is meggyőző indokát adta annak, hogy miért nem fogadta el vádltottaknak a büntetőjogi felelősségük háritását célzó érdemi védekezését. Az iratokból, a rendelkezésre álló személyi bizonyítékokból, tanúvallomásokból A.A. vallomásának értékelése mellett is arra volt következtetés vonható, hogy az I.r. vádltott vallomása, az általa leírt eseménysorra tényállást alapítani nem lehetett. A személyi bizonyítás nehézségét jelentette az ügyben, hogy a releváns tényekre nyilatkozni tudó tanúk, az I.r. vagy II.r. vádltott érdekeltségi köréhez tartozó, velük baráti vagy rokoni kapcsolatban álló személyek, illetőleg a tanúk egy része II.r. vádltottal együtt erősen ittas állapotban volt a cselekmény elkövetésének időpontjában. A vádbeli eseményeknél jelen lévő egyetlen elfogulatlan, érdektelen, kívülálló tanú, a rendőrséget is értesítő felszolgáló, D.D. volt, az ügyben érdemben nyilatkozni pedig az I.r.vádltottal rokonságban lévő A.A., és II.r.vádltott baráti köréhez tartozó C.C. tanúk tudtak. Az elsőfokú bíróság a vádltotti és tanúvallomások alapján helyesen állapította meg, hogy az ítéleti tényállásban rögzített okból alakult ki a vita, majd a tettelegesség a két fél között. Pillanatok alatt, a tanúk által sem nyomon követhető módon vezetett a teljesen banális okból kiinduló nézeteltérés a vádltottak közötti dulakodáshoz, majd a sérülést eredményező bűncselekményhez, ahol az események gyorsasága és a korlátozott látási viszonyok folytán a II.r.vádltott sérülését előidéző mozdulatot a jelenlévők közül senki, még maga a II.r. vádltott sem tudta leírni. Ami azonban az indokolásban részletezett tanúvallomásokból kétséget kizáróan megállapítható volt - annak értékelése mellett, hogy a vádltottak mindketten a másik fél támadó magatartását hangsúlyozták, ugyanakkor kölcsönös vitáról és lökdösődésről beszéltek - , az

a vádlottak jogellenes magatartása és a kölcsönösség. A bizonyítékok által alátámasztott tényállásból egyik vádlott vonatkozásában sem lehetett levonni kizárólag támadó, vagy védekező pozícióra ténybeli következtetést, így jogos védelmi helyzetre a vádlottak egyike sem hivatkozhatott alappal. A II.r. vádlott védőjének perbeszédében előadottakkal szemben, mint ahogyan erre a fellebbviteli főügyészség képviselője is hivatkozott a nyilvános ülésen, mindkét vádlott a jogtalanság talaján mozgott a cselekmény elkövetésekor, és nem a szóbeli inzultus, provokáció, hanem a kölcsönös lökdösődés, dulakodás ami megalapozza a garázdaság vétségében II.r.vádlott bűnösségét. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak a jogos védelmi helyzet vizsgálata körében tett megállapításaival és ahhoz fűzött jogi okfejtésével is.

Lényeges bizonyítékot képez az ügyben az igazságügyi orvosszakértői vélemény, és a szakértő tárgyaláson tett nyilatkozata /8.sz. jegyzőkönyv 21-23. oldal/, amely igazolja, hogy a bűnjelként lefoglalt késsel okozhatta a szakértői véleményben leírt módon a sérülést az I.r. vádlott. A szakértő a kialakult sérülésből, elváltozásból tudott következtetni és megállapításokat tenni a közepes erőbehataásra, annak irányára, a nyakszirt vonalától előre haladó, a nyak bal oldalára húzódó tipikus metszett sérülésre, ami az éllel rendelkező eszköznek a bőr felszínén történt párhuzamos elmozdulása során keletkezett. A nyakkal párhuzamos vonalban metszette a szöveteket, az izomrétegbe hatolóan, melynek eredményeként valóban mély, az orvosi dokumentációk alapján, varratot igénylő seb keletkezett. Az életfontosságú érkepleteket azonban nem sértette, komoly vérzéssel ezért nem járt a sérülés. A vádlottak között - akik közül II.r.vádlott erősen ittas állapotban is volt - kölcsönös dulakodás folyt, II.r.vádlott nem statikus helyzetben volt a sérülés elszenvedésekor, ezért kiszámíthatatlan volt az I.r.vádlottól elszenvedett bántalmazás eredménye. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint pedig a nyakon felszínesen futó nagyerek sérülése életveszélyes állapot kialakulását eredményezte volna, mindezekre figyelemmel állapította meg az életveszélyes állapot bekövetkezésének reális veszélyét. Azzal pedig az anatómiai ismeretekkel nem rendelkező vádlottnak is tisztában kellett lennie, hogy a nyak olyan életfontosságú képleteket tartalmaz, amelyek átmetszése életveszélyes sérülést eredményezhet, I.r.vádlott azonban e lehetséges következménybe belenyugodva cselekedett.

Az I.r.vádlott jogos védelmi helyzetre alapított védekezésén belül a testi sértés vonatkozásában előterjesztett érdemi védekezését - amellet, hogy a bűncselekmény eszközéül használt kés magánál tartására adott magyarázatát a tanúvallomások alapján elvetette az elsőfokú bíróság - , a II.r.vádlott késbe történő véletlen belépését, egyértelműen cáfolta az igazságügyi orvosszakértői vélemény, és a szakértő tárgyaláson tett nyilatkozata is. Szakértői szempontból nem volt megválaszolható, hogy a II.r.vádlott részéről történt-e „belemozdulás” a sérülés keletkezésekor, azt azonban, hogy kizárólagosan II.r.vádlott mozgására lenne visszavezethető a sérülés (amellet, hogy a nyak magasságában elszenvedett sérülés már önmagában is ellentmond annak), még csak kis fokban sem tudta valószínűsíteni a szakértő, mivel a bőr megsértésével járó fájdalom reflex-szerű, a fájdalom irányától távolodó, azzal ellentétes irányú elmozdulást eredményezett volna. A szakértő nyilatkozott arra is, hogy ittasság esetén, vagy a kialakult konfliktus miatti izgalmi, indulati állapotban előfordulhat, hogy a fájdalomérzet nem realizálódik azonnal, csak a későbbiekben, ez azonban csak kisebb, 1-2 cm-ig terjedő sérülésnél képzelhető el, 14 cm-es metszett seb keletkezésénél nem lehet elfogadható magyarázat.

A felmentésre irányuló fellebbezések az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét támadják, és a meglévő, már mérlegelt bizonyítékok újraértékelését, a vádlottak védekezésének elfogadását célozzák. Az irányadó perrendi szabályok szerint azonban - a megalapozott tényálláshoz kötöttség folytán - ez a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethet. Az ítéletábra az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységében okszerűtlenséget nem észlelt, ezért a bizonyítékok értékelésén keresztül a tényállást támadó és felmentését célzó fellebbezések a bizonyítékok felülmérlegelésének jogszabályi tilalma folytán a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethettek.

Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének is eleget tett, azonban - egyetértve a főügyészség véleményével - annak kisebb fokú megsértéseként értékelendő, hogy **B.B.** tanúvallomását a bizonyítékértékelés szabályaival és elveivel ellentétesen a konfliktus kirobbanásához vezető körülmények vonatkozásában, mint II.rendű vádlott neve II.r. vádlott vallomását alátámasztó bizonyítékot értékelte, anélkül, hogy aggályosnak tartotta volna a tanú vallomását, ugyanakkor a II.r. vádlott cselekményének értékelése tekintetében ugyanezen tanú vallomását a vádbeli időszakban fennálló érzelmi érintettsége, és a jelenben fennálló hozzátartozói viszonya okán azért vetette el, mert tőle elfogulatlan vallomás nyilvánvalóan nem várható. A rendelkezésre álló további bizonyítékok alapján azonban a tanú vallomásának érdemi értékelése nélkül is megalapozott tényállás volt megállapítható, ezért ezen eljárási szabálysértés sem képezte akadályát az ítélet felülbírálatának.

Az elsőfokú bíróság az ítéletszerkesztés szabályainak megfelelően helyesen jelölte meg az ítélet 5.oldal 3.bekezdésében az ítéleti tényállás alapját képező bizonyítékokat a Be. 258.§(3)bekezdés d) pontjának megfelelően, azonban csak sommásan utalt „a nyomozás során keletkezett és a tárgyaláson ismertetett okirati bizonyítékokra”. Ugyanakkor indokolatlanul és szerkezetileg sem illeszkedően szerepeltette az ítélet 8-9.oldalán, csaknem a teljes iratjegyzékkel megegyezően, az okirati bizonyítékokat, melyek közül a rendőri jelentések, a szemle megtartásáról készült jegyzőkönyv és fényképek, a bűnjeljegyzék és a II.r.vádlott sérülésének ellátása során keletkezett orvosi iratok tekinthetők releváns, az ítéleti tényállás alapjául szolgáló bizonyítéknak. Ezért az ítélet 5.oldalán megjelölt „okirati bizonyítékok” fentiek szerinti részletezése szükséges, míg a további okiratokra utalás indokolásból történő mellőzése indokolt.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállás alapján helyesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, és a terhükre megállapított bűncselekmények jogi minősítése is nagyobb részt törvényes.

A fellebbviteli főügyészség élet elleni bűncselekmény kísérletére indítványozta megváltoztatni a bűncselekmény minősítését I.r. vádlott vonatkozásában. Az ítélet tábla nem osztotta a főügyészség ezen álláspontját és ezzel kapcsolatos érveit.

Az emberölés, illetőleg ennek kísérlete esetén az elkövető tudata átfogja a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, és ezt kívánja, vagy ebbe belenyugszik. Életveszélyt okozó testi sértés megállapításának pedig akkor van helye, ha a testi sértésre irányuló magatartást tanúsító elkövető szándéka az életveszélyre is kiterjed, mert ennek bekövetkezését kívánja, vagy ebbe belenyugodva cselekszik. Jóllehet az életveszély, mint eredmény tekintetében az egyenes szándék elméletileg nem zárható ki, a gyakorlatban az életveszélyes eredményt érintő szándék eventuais formában jelentkezik. Az emberölésre, illetőleg a testi sértésre irányuló szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra a 3/2013. Büntető Jogegységi határozatban felsorolt tárgyi (objektív) és az alanyi (szubjektív) tényezők közül lehet következtetni.

A büntetőeljárás során a vádelvből, a vádhoz kötöttség elvéből kell a bíróságnak kiindulnia, ez határozza meg, és jelöli ki a bíróság számára is a bizonyítási eljárás irányát, melyben a vád bizonyítása a vádlót terheli. A vádirat és az ezt igazolni hivatott, a vádhatóság által megjelölt bizonyítékok, az ehhez képest lefolytatott bizonyítási eljárás mindvégig a vádképviselőt következő álláspontjának (még a perbeszédben is annak hangsúlyozása mellett, hogy I.r.vádlott részéről nem az élet kioltására, hanem a testi sértésre irányuló szándék állt fenn, Székesfehérvári Törvényszék 31.sorszámú jegyzőkönyv 6. oldal 3.bekezdés), az I.r. vádlott testi épség elleni bűncselekményben való bűnösségének bizonyítására irányult. Fel sem vetődött az eljárás során a halálos eredmény vonatkozásában I.r. vádlott akár eshetőleges szándékát mutató tudattartalom

kérdése. A tudati állapot függvénye a megállapítható tényállásnak, a tényállásban rögzíthető tárgyi és alanyi ismérveknek, amelyek egységes elemzésén keresztül vonhatja le a bíróság azt a következtetést, hogy mire terjedhetett ki és milyen formában az elkövető szándéka, amikor a tényállásban rögzített módon késsel támadta a másik vádlottat. A megállapított előzmények szerint klasszikus kocsmai konfliktus alakult ki a vádlottak között, majd az elmérgesedett vita kölcsönös dulakodásba torkollott, és mindkét vádlott oldaláról motiválatlan, indulati töltésű volt a cselekmény. Elvitathatatlan tény, hogy az elkövetés eszköze, a támadott testtájék és a közepes erőbehatalás, az élet elleni cselekménynek is lehet tárgyi mutatója.

Ugyanakkor az alanyi oldal; a motívum, illetőleg a vádlottak cselekvőségének vizsgálatából már nem vonható le az élet elleni támadás szándéka. A tényállás adós maradt - és az már további bizonyítás felvételével sem pótolható - a pontos cselekménysorral, a sérülést eredményező vádlotti mozdulattal, mivel arra II.r.vádlott és az eljárásban kihallgatott tanúk sem tudtak nyilatkozni, és már csak az volt megállapítható, hogy I.r. vádlott a nyakán késsel megsebesítette II.r. vádlottat. A szakértő a szakmai szabályoknak megfelelően, amely iránymutatást ad arra nézve, hogy milyen sérüléshez, mekkora mértékű erőbehatalás rendelhető, nyilatkozott a testfelszínen érvényesült erőbehatalás mértékére. A sérülés jellegéből - abból, hogy mélyebb réteget érintő metszés volt, amely izomvarratot igényelt - következtetett vissza a közepes erejű erőbehatalásra, azonban nem tudta kizárni annak lehetőségét, hogy a szándékolt erőbehatalás ennél kisebb volt, de arra a sérülést szenvedő vádlott mozgása rásegített, vagy éppen ellenkezőleg annál nagyobb volt, azonban valamilyen védekezés, illetőleg elmozdulás csökkentette azt. Nem volt azonban megállapítható a két vádlott egymáshoz való helyzete, testtartása, aktuális mozgása, a szakértő sem tudta megválaszolni a sérülés alapján, hogy milyen testhelyzetet foglalt el a kést használó és a sérülést elszenvedő fél. Nem volt igazolható a határozott, irányzott, célzott szúró, vagy vágó mozdulat sem. A szakértő ezért sem a nagyobb, sem pedig a közepesnél kisebb indító energiát nem tudta kizárni, hiszen csak az egymáshoz viszonyított mozgássor ismeretében és függvényében határozható meg, hogy milyen erőintenzitással sértette a késsel az I.r. vádlott a II.r. vádlott nyakát. Az pontosan rögzíthető volt, hogy I.r. vádlott a nyakszirt részről indította meg a sérülést előidéző mozdulatot, annak végrehajtásában semmi nem korlátozta, ezért I.r. vádlottnak lehetősége lett volna cselekményének jóval eredményesebb és hatékonyabb kivitelezésre, amennyiben valóban II.r. vádlott életére kívánt volna törni. Ezek együttes elemzésével ítéleti bizonyossággal még eshetőleges formában sem lehet eljutni az élet kioltására irányuló szándékig, enélkül pedig a megállapított tényállás alapján I.r.vádlott cselekménye nem alapozza meg az emberölés büntette kísérletében I.r.vádlott bűnösségének megállapítását.

Mindezekre figyelemmel helyesen minősítette az elsőfokú bíróság az I.r. vádlott cselekményét az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérleteként, azonban az annak alapjául szolgáló törvényhelyet tévesen jelölte meg, mivel a dispozícióhoz tartozó elkövetői magatartást, a testi sértést a Btk.164.§./1/ bekezdése határozza meg, és erre épül a /8/ bekezdés szerinti minősített eset. A Btk.164.§./8/ bekezdés I. fordulata olyan testi sértés esetén állapítható meg, amellyel az elkövető életveszélyt okozott, és mivel súlyosabban rendeli a törvény büntetni, illetőleg a cselekmény a dispozícióból következően szándékos, a vádlott cselekménye együttesen az /1/ bekezdés és /8/ bekezdés I. fordulata szerinti testi sértés büntettét meríti ki. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy I.r.vádlott cselekvősége a kísérletet illetően befejezett volt (ítélet 10. oldal utolsó bekezdés), annak annyiban történő kiegészítése szükséges, hogy a kísérlet távoli maradt.

Az ítéleti tényállás alapján megállapítható, hogy nemcsak II.r. vádlott, hanem I.r.vádlott cselekvősége is illeszkedik a garázdaság törvényi tényállásának keretei közé. A magatartása erőszakos, kihívóan közösséggellenes, és objektíve alkalmas volt a jelenlévők riadalmának, illetve megbotrányozásának kiváltására, ezért a garázdaság három konjunktív feltétele az ő vonatkozásában

is megvalósult. A garázdaság bűncselekménye azonban csak akkor alkot bűnhalmazatot az életveszélyt okozó testi sértés büntetvénye kísérletével, ha a fenti ismérveknek megfelelő elkövetői magatartás az említett jogi minősítés alá eső testi sértési cselekménytől elkülönülten valósul meg (BH2002.421. II.pontja). Mivel I.r.vádlott ugyanazon magatartásával valósította meg mindkét bűncselekményt, ezért a garázdaság szubszidiárius jellege folytán csak a súlyosabban minősülő és büntetendő életveszélyt okozó testi sértés kísérlete volt a terhére megállapítható, bár ezzel alaki halmazatban a garázdaság törvényi tényállásának minden elemét is kifejtette. Erre tekintettel pedig - attól függetlenül, hogy I.r.vádlott bűnössége a garázdaság bűncselekményében nem állapítható meg - II.r.vádlott cselekményének társtettesként való elkövetése a védett jogi tárgyra figyelemmel nem kétséges, mivel a szándék- és akarategység szempontjából csak annak belátása szükséges, hogy az egymással szemben tanúsított erőszakos magatartásuk közvetlenül és durván sértheti a közösség nyugalma. Ezért a másodfokú bíróság II.r.vádlott cselekményének minősítését az elkövetői alakzat vonatkozásában annyiban megváltoztatta, hogy II.r.vádlott a Btk.12.§ (3) bekezdése alapján társtettesként valósította meg a garázdaság vétségét.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket csak részben ismerte fel helyesen, mivel II.r.vádlott javára nem a büntetlen előéletet, hanem azt kell enyhítő körülményként értékelni, hogy fiatal felnőtt volt a cselekmény elkövetésekor (56.Bkv.II/1.), míg I.r.vádlott terhére a kétszeres értékelés tilalma folytán nem a többszörös visszaesői minőséget kell figyelembe venni, mivel annak büntetési tételkeret emelő hatása van, hanem azt a tényt, hogy a többszörös visszaesői minőségét megalapozó elítéléseken túl is többször volt büntetve, amelyből a személyében rejlő fokozott társadalomra veszélyességre vonható le következtetés. További súlyosító körülményként kell értékelni mindkét vádlott vonatkozásában a hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottságát, II.r.vádlott terhére a társtetességet, I.r.vádlott terhére pedig a garázda jellegű elkövetést. Ugyanakkor a II.r.vádlott javára kell figyelembe venni, hogy a bűncselekmény során ő maga súlyos sérülést szenvedett. A főügyészégi indítványnak megfelelően mellőzte ugyanakkor a másodfokú bíróság a súlyosító körülmények köréből az I.r.vádlott elkövetéskori ittasságára utalást, mivel az nem volt hangsúlyosan megállapítható, és annak a bűncselekmény elkövetésében játszott szerepe nem volt igazolható (56.Bkv.II/7.).

Az elsőfokú bíróság - ezen további büntetéskiszabási körülmények mellett is - az elkövetett cselekmények tárgyi súlyával és az alanyi bűnösségi körülményekkel arányos, az egyéniesítés, fokozatosság, és a belső arányosság követelményének is megfelelő joghátrányt alkalmazott a vádlottakkal szemben. Helyesen ismerte fel, hogy a többszörös visszaeső vádlottal szemben kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés szabható ki, más büntetési nem alkalmazható a büntetési célok, elsősorban a vádlottal szemben érvényesíteni kívánt speciális prevenció elérésére. A szabadságvesztés tartamának meghatározásánál az elsőfokú bíróság az ítélet 11. oldal utolsó előtti bekezdésében tévesen jelölte meg I.r.vádlott többszörös visszaesői minőségére tekintettel a Btk.89.§(1) bekezdése alapján a megemelt büntetési tételkeretet, mivel az csak a büntetési tételkeret felső határának emelkedését eredményezi, így az helyesen 2-12 évig terjedő szabadságvesztés. Adós maradt az elsőfokú bíróság a büntetési középérték pontos megjelölésével, amely I.rendű vádlott neve I.r.vádlott esetében a Btk.80.§ (2) bekezdése szerinti számítás alapján 7 év, ezért ennyiben kiegészíti az elsőfokú bíróság ítéletének indoklását, és ebből kiindulva kellett a bíróságnak a szabadságvesztés tartamát meghatározni. Az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés büntetés kiszabásakor kellő nyomatékkal vette figyelembe a bűnösségi körülményeket, és a büntetési céloknak, valamint a büntetéskiszabási elveknek is megfelelő fő- és mellékbüntetést szabott ki vele szemben. Valamennyi az I.r.vádlott javára szóló körülményt súlyozottan értékelnie kellett az elsőfokú bíróságnak ahhoz, hogy a vádlotti előélet mellett a büntetési középértéktől a vádlott javára ilyen mértékű eltérést alkalmazva határozza meg a szabadságvesztés tartamát, ezért annak

további enyhítésére az ítéletábra nem látott törvényes lehetőséget. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság I.r.vádlott többszörös visszaesői minőségét, a vele szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatát, és az ítéletben felhívott jogszabályhely alapján törvényesen zárta ki a feltételes szabadság kedvezményéből is.

A II.r. vádlott terhére az ittasságán kívül további súlyosító körülmény nincs, vélhetően ezen ittasság nélkül nem is került volna hasonló konfliktusba, ezért helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor a jelenleg is fiatal felnőtt, rendezett családi körülmények között élő, azóta is kifogástalan életvezetésű II.r.vádlottal szemben nem tartotta szükségesnek büntetés kiszabását. A II.r.vádlottal szemben alkalmazott jogkövetkezmény, a próbára bocsátás intézkedés a másodfokú bíróság álláspontja szerint is arányos joghátrány az intézkedés tartamának a törvényi minimumban történő meghatározása mellett is.

A járulékos kérdésekben is helyesen rendelkezett az elsőfokú bíróság, az I.r. vádlottat terhelő bűnügyi költség összegének meghatározásakor azonban figyelmen kívül hagyta a vádlottat képviselő kirendelt védő helyettesítése folytán felmerült (kétszer ötezer forint) védői díjakat, ezért a másodfokú bíróság a bűnügyi költség összegét a költségjegyzék alapján ennek megfelelően, a rendelkező részben foglaltak szerint korrigálta.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372.§ /1/ bekezdése alapján megváltoztatta, míg az egyebekben törvényes elsőbírói ítéletet a Be. 371.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta. A Be. 381.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett a fellebbezési eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 338.§ (1)(2) bekezdésére figyelemmel.

A másodfokú bíróság figyelmezteti II.rendű vádlott neve II.r. vádlottat, hogy a vele szemben alkalmazott próbára bocsátást meg kell szüntetni, és büntetést kell kiszabni, ha a próbára bocsátás előtt elkövetett bűncselekmény miatt a próbaidő alatt, vagy a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt, elítélik. Amennyiben erre nem kerül sor, a próbaidő elteltével a büntethetősége megszűnik(Btk.66.§(1)bekezdés a) és b)pont, (2) bekezdés).

Győr, 2017. december 12.

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Bogdáné
dr. Gremesberger Andrea sk.
előadó bíró

Dr. Takácsné
dr. Helyes Klára sk.
bíró

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és a Székesfehérvári Törvényszék 2017. április hó 20. napján kelt 7.B.17/2016/31. számú ítéletének meg nem változtatott része I.rendű vádlott neve I.r. és II.rendű vádlott neve II.r. vádlottak vonatkozásában 2017. december 12. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2017. december 12.

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

